

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVI.

Sobota, 2 marca 1935 r.

Nr. 60

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec
Piłsudskiego 4. Telefon: Red. 64, Adm. 73.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. uiszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową

2.50

Powrót Saary do Niemiec

DEFILADA 100.000 LUDZI PRZED HITLEREM

BERLIN 13 (PAT) Baron Aloisi przekazał dziś władzę nad Saarą ministrowi Frickowi, jako przedstawicielowi rządu Rzeszy. Aktu tego towarzyszyła wymiana przemówień między Aloisim, a Frickiem.

Miasto Saara oraz całe Zagłębie przybrało wielce uroczysty wygląd. Ulicami maszerują oddziały ze sztandarami i orkiestrami. Punktualnie o godz. 10.15 odbyło się przed gmachem rządowym wywieszenie flagi o barwach Rzeszy, przejeżdżał min. Frick wygłosił mowę, podkreślając m. in., że we wszystkich niemieckich walkach plebiscytowych na północy i południu, na zachodzie i wschodzie zaznaczona została tyłokrotnie stwierdzona wierność Niemców dla swej ojczyzny. Niemcy ślubują dziś przed całym światem, że chcą być wolne i że nigdy nie dopuszczą do wydarcia sobie przemocą ziemi niemieckiej.

Na dany przez komisarza Rzeszy Buerckela znak „flagi w górę“ wy-

wieszone zostały flagi państwowe niemieckie na gmachach rządowych. Rozkaz powtórzony przez wszystkie stacje niemieckie był sygnałem do wywieszania flag na całym terytorium Rzeszy. Nastąpiło jednogłośnie

we milczenie. Odezwały się syreny fabryczne i dzwony kościelne oznajmiające narodowi niemieckiemu przyłączenie ostatniego oderwanego niemieckiego terytorium. O godz. 11 minister Frick przekazał oficjalnie

agendy nad Zagłębiem Buerckelowi. Zwracając się do Buerckela Frick powiedział m. in.: „W życiu narodu prawo i prawda zawsze zwyciężają, a walka nie musi być prowadzona z bronią w ręku. Właśnie plebiscyt saarski był pokojowym zwycięstwem Niemiec, kochających pokój“. Minister zawiadomił, że rząd Rzeszy obecnie już przejął w własne ręce administrację Zagłębia Saary i sprawować ją będzie do chwili włączenia Saary do jednego z przyszłych okręgów. Urzędnicy Saary są w tej chwili urzędnikami na służbie Rzeszy.

BERLIN, 13. (PAT). W piątek w godzinach południowych odbył się w Saarbrücken manifestacyjny przemarsz oddziałów S. A. i S. S. oraz innych formacji narodowo-socjalistycznych. Defiladę przyjął przybyły do Saarbrücken kanclerz Hitler. Przemarsz trwał z górą dwie godziny. W defiladzie wzięło udział przeszło sto tysięcy ludzi ze sztandarami.

Dr. Józef Berlinerblau

Członek Rady Nadzorczej i były wieloletni Członek Zarządu
Sp. Akc. Fabryk Chemicznych RADOCHA

zmarł w dniu 27 lutego 1935 roku w Warszawie.

W Zmarłym tracimy energicznego współtowarzysza pracy, dbającego o rozwój naszej placówki przemysłowej od chwili jej powstania, i to też trwałą pamięć po Zmarłym zachowamy na stałe.

1236

RADA I ZARZĄD

Spółki Akcyjnej Fabryk Chemicznych
„RADOCHA“

Nowe podatki

Senat obraduje nad budżetem

WARSZAWA, 13. (Tel. wł.) Dzisiaj o godz. 12 zebrała się sejmowa komisja skarbowa dla załatwienia nowych projektów podatkowych, jak opodatkowanie pułku składowego i nowej emisji banknotów skarbowych na 100 milionów zł.

Duże zainteresowanie wywołał wniosek Klubu Narodowego w sprawie kosztów emisji pożyczki narodowej.

W najbliższym czasie będzie przedstawiony Sejmowi, po uprzednim uchwaleniu przez Radę ministrów, projekt nowe-

li do ustawy o dodatku do podatku dochodowego od uposażeń. Dotychczas opłaca się z tej emisji 0,5%, a podwyżka ma obejmować dla uposażeń od 6.400 zł. do 24.000 zł. 1%, od 24.000 zł. do 36.000 zł. 2%, a przy dochodach wyższych 2,5% i 3%.

Popołudniu o godz. 3 zaczęła się dalsza debata budżetowa w Senacie. Wywiązała się dyskusja przy budżecie Ministerstwa spraw zagranicznych i przy budżecie oświaty.

Ochłodzenie stosunków

między Polską a Niemcami

WIEDEŃ, 13. Prasa austrijska od kilku dni zamieszcza wiadomości, że w polskiej polityce zagranicznej zaimponowała się na zmianę w stosunku do Niemiec. Korespondenci prasy wiedeńskiej donoszą z Warszawy o nieprzyjaznych w stosunku do Niemiec ustępach w prasie samorządowej, zwłaszcza w „Kurjacie Porannym“. Przytaczają oziębienia stosunków polsko-niemieckich widzi prasa austrijska w zachępnym polityce Niemiec wobec państw bałtyckich, a przede wszystkim wobec

Litwy.

LONDYN, 13. Berliński korespondent „News Chronicle“ domosi swemu piemu o pewnym ochłodzeniu w stosunkach polsko-niemieckich. Zdaniem korespondenta, wynika to ze stanowiska Niemiec w sprawie Kłajpedy. Jeśli chodzi o Kłajpedę, to Polska, zdaniem korespondenta, staje po stronie Litwy.

Votum zaufania

DLA FLANDIN.

PARYŻ, 13. (PAT). Izba deputowanych uchwaliła większością głosów 420 przeciwko 126 votum zaufania dla rządu premiera Flandina i odrzuciła na życzenie rządu dyskusję nad interpelacją o zgromadzeniach różnych lig politycznych i incydentach, powstałych na tych zgromadzeniach.

Warunki nowej pożyczki wewnętrznej

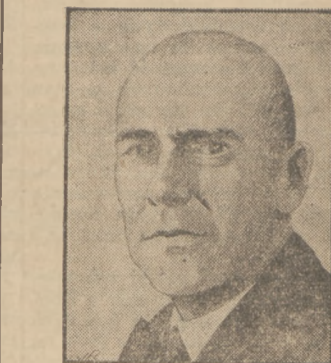
Będzie ona premjowa i oprocentowana na 4 procent

WARSZAWA, 13. (Tel. wł.) Przygotowywana w Ministerstwie skarbu ustawa o pożyczce inwestycyjnej ma upoważnić rząd do wypuszczenia pożyczki najwyższej do 200 milionów zł. Podobno jednak rząd nie zamierza skorzystać z tej sumy i ograniczyć się do 150 milionów, najwyższej do 160 milionów zł. Również nie będzie w ustawie ściśle oznaczona stopa procentowa, powiedziane ma być tylko, że nie może ona być niższa od 3%. W praktyce jednak pożyczka inwestycyjna zostanie oprocentowana na 4%.

Pozatem pożyczka będzie miała charakter premjowy, aby zainteresować nią ogół społeczeństwa. A więc w subskrypcji pożyczki będą mogły uczestniczyć nie tylko instytucje kredytowe, lecz i prywatne osoby.

Obciążenie pożyczki inwestycyjnej będzie bezimienne na okaziciela i wskutek tego obrót nim nie będzie niczem hamowany. Zostaną one notowane na giełdzie od chwili wypuszczenia.

Premjowa pożyczka inwestycyjna ma być spłacana przez rząd po 50 latach, U-

MINISTER RZESZY FRICK

który w imieniu rządu niemieckiego objął zwierzchność nad Zagłębiem Saary.

Odznaczenie

JUNOSZY - STĘPOWSKIEGO.

WARSZAWA, 13. (PAT). „Monitor Polski“ z dnia 1 marca zamieszcza zarządzenie p. Prezydenta R. P., nadające Kazimierzowi Junoszy-Stępowskiemu Złoty Krzyż za zasługi na polu pracy społecznej.

Wybuch gazów

NA KOPALNI.

PARYŻ, 13. (PAT). W miejscowości Mons w Belgii, w jednej z kopalni nastąpił wybuch gazów. Z trzech robotników, którzy się w czasie wybuchu znajdowali w szybie, dwóch wydobyto w stanie bardzo poważnym. O trzecim górniku dotychczas brak wiadomości.

Senat amerykański

PRZECIW ROOSEVELTOWI.

WASZINGTON, 13. (PAT). Senat pojął uchwałę, wymierzoną przeciw polityce gospodarczej Roosevelta, mianowicie postanowił, aby komisja finansowa zbadała całe ustawodawstwo N. R. A.

Po wizycie paryskiej

a przed wizytą berlińską i moskiewską

PARYŻ, 13. (Tel. wł.). Cała prasa poświęca wiele uwagi wizycie sir Johna Simona i jego rozmowom z Lavalem i Flandinem. O przebiegu rozmów nie ukazał się żaden komunikat oficjalny. Dzienniki stwierdzają jednokrotnie, że angielski minister spraw zagranicznych podziela punkt widzenia rządu francuskiego w sprawie niepodzielności deklaracji londyńskiej z dnia 3 lutego r. b. Sir John Simon złożył zapewnienie w imieniu swego rządu, że deklaracja z dnia 3 lutego stanowi całość.

BERLIN, 13. „National-Zeitung“, pismo wychodzące w Essen i niochodzące za organ Goeringa, donosi z Londynu, że celem podróży Simona do Berlina i Moskwy jest dążenie do utworzenia bardziej trwałej od traktatu wersalskiego podstawy dla pokoju europejskiego, a to droga znalezienia formuły, odpowiadającej lepiej możliwościom praktycznym i zadowalającej tak Niemcy, jak i Sowjety i Francję co do przyszłego systemu bezpieczeństwa na Wschodzie.

Piętnaście artykułów

Traktatu polsko - brytyjskiego

Traktat handlowy podpisany w Londynie między Polską a Brytanią składa się z 15 artykułów. Do traktatu, jako jego część składowa, dołączone są aneksy, trzy listy żądań celnych i protokół wykonawczy. Pierwsze trzy artykuły traktatu dotyczą żądań celnych.

Art. 1-szy stwierdza, że towary pochodzące z W. Brytanii, a wymienione w pierwszej liście żądań celnych nie będą podlegały przy przywozie do polskiego obszaru celnego innemu cłom, niż te, o których mowa w aneksie.

W art. 2-gim rząd polski zobowiązuje się, że póki bilans handlowy między polskim obszarem celnym, a W. Brytanią wraz z koloniami i obszarem mandatowym pozostanie korzystny dla strony polskiej, rząd polski nie będzie stosował wobec przywozu brytyjskiego zasady kompensacyjnej i przyzna towarom brytyjskim najniższe stawki celne.

Art. 3-ci stwierdza, że towary polskie wyszczególnione w liście żądań celnych, nie będą podlegały przy przywozie do W. Brytanii innemu cłom, niż te, o których mowa w odpowiednim aneksie.

Art. 4-ty przewiduje równe traktowanie przy pobieraniu opłat wewnętrznych na rzecz państwa lub samorządu. „W zakresie opłat licencyjnych udogodnień rejestracji itp., pojazdy motorowe wyrabiane w Zjednoczonym Królestwie Brytanii będą korzystały w Polsce z traktowania nie mniej przychylnego, niż traktowanie przyznane pojazdom motorowym produkcyjnym polskiemu”.

W art. 5-ym rząd polski zobowiązuje się nie wprowadzać ilościowych ograniczeń przywozu towarów polskich wymienionych w trzeciej liście celnej, o ile ograniczenia te pomniejszałyby wartość usług tariffowych przewidzianych w tym aneksie. Artykuł ten stwierdza porozumienie co do tego, iż te postanowienia nie będą stosowane do takich ograniczeń przywozowych, „które okazały się konieczne do zapewnienia skutecznego działania planu regulowania brytyjskiego rynku produkcji rolniczej”.

W art. 6-ym rząd polski zobowiązuje się przyznać odpowiednie kontyngenty przywozowe dla towarów brytyjskich podlegających na polskim obszarze celnym ograniczeniom przywozowym.

Art. 7-my i 8-my regulują sprawę przywozu polskiej produkcji rolniczej do Wielkiej Brytanii.

Rząd Zjednoczonego Królestwa Brytanii zobowiązuje się nie regulować w ciągu 1935 roku przywozu masła z Polski dopóty, dopóki

przywóz nie przekroczy: a) całkowitej ilości przywozu masła z Polski w roku 1929, b) 1.8 proc. całkowitej ilości przywozu masła z obcych krajów do obszaru Zjednoczonego Królestwa Brytanii w tym roku.

Wreszcie przywóz gęsi z Polski do Brytanii będzie dozwolony pod pewnymi warunkami, zabezpieczającymi przed zawlečeniem choroby drobin.

Art. 9-ty zabezpiecza dla wywozu z Polski do kolonii brytyjskich i ziem mandatowych słuszny udział na wypadek regulacji przywozu i zastrzega, że polskie towary nie będą podlegały jakiegokolwiek dyskryminacji.

Art. 10-ty zajmuje się sprawami morskimi. Rząd Wielkiej Brytanii oświadcza, że nie będzie czynił żadnych zastrzeżeń co do zasady przyjętej przez rząd polski, która uwzględni interesy emigrantów i opieki nad nimi, gdy emigranci ci opuszczają będą Polskę drogą morską. Rząd polski przedsięwzięcie kroki, celem umożliwienia brytyjskim spółkom żeglownym przewożenie emigrantów z portów polskiego obszaru celnego, do krajów zaoczniczych.

Art. 11-ty stwierdza, że wyrażenie „polski obszar celny” oznacza w tej

umowie obszar obejmujący zarówno terytorium państwa polskiego, jak i W. M. Gdańską.

Art. 12-ty zastrzega prawa polski co do sytuacji W. M. Gdańska w związku z zawartym traktatem.

Art. 13-ty stwierdza, że postanowienia obecnej umowy nie naruszają praw i zobowiązań wynikających z traktatu handlowego zawartego w roku 1923.

Art. 14 przewiduje, że spory co do interpretacji obecnej umowy, względnie traktatu handlowego z 1923 r. kierowane będą do stałego trybunału sprawiedliwości międzynarodowej w Hadze, wzgl. na żądanie jednej ze stron poddane zostaną statutowi trybunału arbitrażowemu.

W artykule 15 przewiduje się, że umowa będzie ratyfikowana i że w jej dziedzinie w 21 dni po dokonaniu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie. Umowa obowiązująca będzie do 31. 12. 1936, ale w razie niewypowiedzenia jej na 6 miesięcy przed wyżej wymienionym terminem, ma obowiązywać nadal przez dalszych 6 miesięcy od chwili ogłoszenia wypowiedzenia. Artykuł ten przewiduje również możliwość jednostronnego wypowiedzenia umowy przez rząd polski.

Trzęsienie ziemi na Krecie

7-miu zabitych i 50 rannych.—Zawalone kościoły i domy

ATENY 13 (PAT). O ostatnim trzęsieniu ziemi na Krecie nadchodzą dalsze szczegóły. Trzęsienie ziemi było szczególnie gwałtowne w mieście Kandji i okolicy. Pierwszy z trzech wstrząsów dał się odczuć o godzinie 4 min. 52 sek. 7 rano. W kilkunastu wsiach zawaliły się domy i kościoły.

Dotychczas zarejestrowano 7-miu zabitych i 50-ciu rannych. Wszyscy mieszkańcy poopuszczali swoje domy z obawy przed dalszymi wstrząsami i obozują na polu, pomimo dotkliwego zimna i deszczu. Obecne trzęsienie ziemi było znacznie silniejsze od silnego trzęsienia ziemi, które nawiedziło Kretę w roku 1926, a tragiczną sytuację powiększyła jeszcze silna burza z ulewą, która nastąpiła natychmiast po trzęsieniu ziemi. Rząd grecki przesłał na Kretę zasilki pieniężne, 200 namiotów dla ludności, której domy uległy zniszczeniu, oraz zapasy żywności.

Według ostatnich wiadomości, szkody wyrządzone przez trzęsienie ziemi na Krecie wynoszą około 12 milionów drachm. Dużo gmachów zostało uszkodzonych, m. in. muzeum w Hera-

klonie, kilka szkół, koszary, jak również centrala elektryczna na Krecie.

ŚLUB SMOSARSKIEJ

WARSZAWA, 13. (Tel. wł.) W kościele PP. Kamionickich w Warszawie odbył się ślub znanej artystki filmowej i teatralnej, Jadwigi Smosarskiej, z inż. Zygmuntem Protasiewiczem.

ZDROWIE
to skarb!

Zachowasz je, spożywając codziennie bogate w witaminy

PLATKI OWSIANE

Knorr

Pomarańcze zaczynają gnć w PORCIE GDYŃSKIM.

GDYNIA, 13. (Tel. wł.) W ubiegłym tygodniu nadeszły do Gdyni dalsze transporty pomarańczy w ilości 53.000 skrzyń, łącznej wagi 2.800.000 kg. Pomarańcze hiszpańskich nadeszło 34.000 skrzyń, palestyńskich 11.000 i włoskich 8.000 skrzyń. Ponadto w ciągu tygodnia zawinął do portu statek „Iberia” z 26.000 skrzyń, „Wikingland” z 10.000 i „Elba” z 6.000 skrzyń.

Magazyny portowe w Gdyni zawierają już w tej chwili około 150 tysięcy skrzyń pomarańczy. Towar ten zaczął się częściowo psuć, wobec tego niektóre firmy w celu uratowania posiadanych zapasów znacznie zniżyły ceny.

Dość pomarańczy na rynek zdaje się być w tej chwili wyszczególnione, gdyż zdarzył się już pierwszy wypadek, iż jeden z importerów, który miał wykupić cały okręt pomarańczy, nie wykupił go i wobec tego statek odszedł z portu wraz z całym ładunkiem.

RINTELEN

RZĘD SĄDEM.

WIEDEŃ, 13. Jużto rozpoczęło się przed sądem wojennym w Wiedniu proces dr. Antoniego Rintelena, jednego z wybitniejszych polityków austriackich doby powojennej.

Oskarżony jest on o zdradę stanu w związku z zamachem stanu z dnia 25 lipca ub. r., kiedy to pierwszym czynem spiskowców było ogłoszenie przez nadto wiedeńskie o ustąpieniu rządu Dollfusa i o objęciu władzy przez Rintelena.

Rintelen w początku lipca ub. r. przybył do Wiednia i pozostał tam aż do chybionego zamachu stanu, którego ofiarą padł kanclerz Dollfus.

Rintelen został wówczas aresztowany, a oskarżony w więzieniu starał się odebrać sobie życie wystrzałem z rewolweru. Ciężko ranny wylazł przez okna i został odnaleziony.

LOSOWANIE „DOLAROWKI”

WARSZAWA, 13. (Tel. wł.) Dziś odbyło się ciągnięcie 4/4 premijowej pożyczki dolarowej serii III.

Wylosowano premie:

40.000 dol. am. Nr. 246336.	3.000 dol. am. N-ry: 878931 227314 692160.
8.000 dol. am. Nr. 920902.	1.000 dol. am. N-ry: 1307308 1330468 1490783
787006 337047	
500 dol. am. N-ry: 735325 732442 629372	716818 131341 825405 269854 1462205 810038
1497509.	
100 dol. am. N-ry: 1448417 621121 29560	444977 406171 595397 714878 301005 649120
246742 359854 180244 509417 626908 1434580	694645 59718 1498747 664397 392412 643174
723678 702407 1262769 1229437 1124886 456581	1027176 1165498 1435470 372215 895043 816422
470402 474135 51437 1590340 1492257 26134	1242280 85613 146700 648195 439923 69032
737133 53661 687415 40298 520073 849648	1174048 1308170 866574 108658 1205578 375158
1179014 545230 312521 624054 190595 990825	658289 953591 43841 648157 734793 329438
717787 351814 1011324 1219955 630481 1159641	702876 44060 797364 1448534 52165.

ANTONI HRAM.

Sobowtór Doktora Bauma

powieść.

49

Lecz dyrektor Salomoni tego nie słyszał. Wybiegł przed namiot i popędził do wozu Himmera tak szybko, jak tylko na to pozwalała mu jego nieprzejętna tusza.

Himmer nagi siedział na pryczy masując sobie ciałem jakimś niezbyt aromatycznym olejkiem, kiedy dyrektor nagle nusem znalazł się w wozie.

— Panie Wilhelm, gdzie Kiki?... Ja się pytam gdzie Kiki?... krzychał tupiąc nogami i sapiąc jak miech kowalski.

— Jakto? Niema jej w cyrku?... — Dobrze udane zdumienie ukształtowało w odpowiednim sposób rysy ospałej twarzy Himmera.

— Niema!... Przepadła!... Wsiadła!... Pan słyszy co to znaczy?... Pan wie co to jest za skandal?... — Chwył się oburzać za głowę i biegał w kółko wymrucając okrzyki przekleństwa i rozpacz.

— Panie Wilhelm, pan jeden może mi ją odzyskać... — uderzył nagle w białyni ton, głaszcząc nagiego atletę po twardych wężach bicepsów. — Mój złoty panie Wilhelm... Ona napewno bawi ze swoim kochankiem... Pan wie gdzie trzeba szukać... Z pana jest spryciarz, panie Wilhelmie... Mam pierwszą klasa winko... koniczek przedwojenny... Szustowa... Mój drogi panie Wilhelmie...

— Ano, cóż?... trza to zrobić dla swego dyrektora... — rzekł Himmer, powstając ociężale i naciągając spodnie. — Ale chodźmy nie znalazł, to flacha murowana? — spojrzał pytająco w małe oczka Salomonięgo. — Naprawdę możyków nie będę zbijał po bruku...

— Znajdźcie ją pan; spod ziemi pan potrafi wycoznąć... Z pana urodzony detektyw...

— Bujac, to my!... — odparł atletę z nśmiechem. — Zresztą dyrektor wie, że knzywdę niełatwo mi jest wyrządzić. O swoje zawsze upamięć się potrafię!

— Proszę, panie Wilhelmie! — przynaglał dyrektor, podając mu marymarkę. — Ja wiem, że ona musi być u tego Łachowicza. Urzędnicy nie więcej i teraz śpią oboje... Pan ją sprowadzi, panie Wilhelmie!

— Nie obiecuje, ale pójdę... A gdy mnie wróce za godzinę, to niech sobie dyrektor radzi jak może — odrzekł tamten, wychodząc szybko z wozu.

— Wróci pan wcześniej, panie Wilhelmie — chciał w to wierzyć zrozpaczony dyrektor.

Himmer nie spiesząc się przeszedł ludne o tej porze ulice i skierował się w portowe zaułki. Znał dobrze odwiedzany przez Łachowicza knajpkę i spodziewając się zastać go tam o tej porze, bez wahania pchnął oszklone drzwi, widzące do wnętrza lokalu.

Uderzył po panujący tu zaduch i gwar wielu ochrypłych głosów, toczących pijackie dysputy, lub rzucających stekiem obelg pod adresem niewidzialnych przeciwników. Mała, naftowa lampa wisząca nad ładą, nie była w stanie przeniknąć

tumanów dymu wypelniającego niewielką izbę i paży jej mrocznym światłem, czerwone, wykrzywione uśmiechem lub wściekłością, twarze „gości” wyglądały jak maski potwornych jakichś widziadła.

Lecz Himmer ozwał się tu jak u siebie. Niedbany ruchem głowy odpowiadał na powitalne okrzyki pijanej tłuszczy i szybko, unikając znajomych, skierował kroki w róg izby, gdzie spodziewał się zastać Łachowicza.

Obaj nawzajem rozpoznali się już zdaleka. Po szerokiej, beczelnej twarzy Himmera rozlało się uczucie zadowolenia, natomiast prokurent przybliżył nieco i serce zaczęło mu bić coraz szybciej.

Himmer podszedł i bezceremonialnie usiadł przy stoliku tamtego. Na chwile starli się błyskawicami spojrzeć. Łachowicz pragnąc uniknąć skandalu, który intuicyjnie wyczuwał, powstał z miejsca, aby opuścić lokal.

— Niech pan nie ucieka, panie Łachowicz — przemówił pierwszy Himmer, zagradzając mu drogę.

Prokurent się zatrzymał. Zmarszczył groźnie brwi i nieuspokajając wzroku z natręta, rzucił podrażnionym głosem:

— Czego pan chce odemnie?!

— Chcę wiedzieć co pan uczynił z naszą małą... — odparł Wilhelm, mrużąc znacząco lewe oko.

— Jakto?... — Na twarzy Łachowicza odbiło się teraz zdumienie.

W obliczu bierności społeczeństwa

Przemówienia ministrów, nie wywołują dziś wielkiego zainteresowania społeczeństwa, któremu oświadcza pesymizm i zubożenie na wszystkie objawy życia politycznego. Mowy ministrów nie wywołują entuzjazmu ani nadziei lepszego jutra.

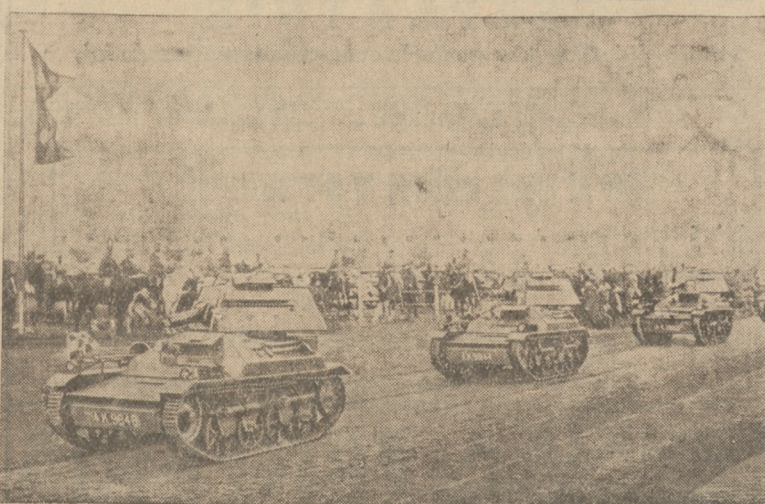
Te ogólne uwagi, dadzą się także zastosować do przemówienia premiera, prof. L. Kozłowskiego, wygłoszonego omegdaj na posiedzeniu senatu. Już wstęp tego przemówienia, w którym jest mowa o „hierarchii celów i hierarchii potrzeb”, o konieczności liczenia tylko na siebie, na własne siły, wstęp słyszany już wielokrotnie, nie zawierał nic takiego, co by pozwalało mniemać, że w treści przemówienia znajdują się rzeczy nowe, nieznanie składniki, z innych wystąpień i enuncjacji czynników oficjalnych. Nowością był tylko jeden szczegół, powtarzający się — rzecz bardzo charakterystyczna — dość często w ostatnich czasach w przemówieniach ministrów, odwoływanie się do narodu, który, zdaniem pana premiera, winien najgłębiej się przejąć świadomością celów, stawianych sobie przez obóz rządowy...

Od paru lat problem mowy jest stale wysuwany przez rząd, ale, jak wiemy z doświadczenia, nie posuwa się wcale naprzód. Rozwarcie nożyc między cenami rolniczymi a cenami przemysłowymi jest w dalszym ciągu niewspółmiernie wielkie. Co pewien czas podnosi się ta sprawa z wielkimi tam tam reklamami i propagandą, a potem wszystko uścisza; natomiast za kulisami powstają nowe komitety i kartele, których zadaniem jest utrzymanie dotychczasowych cen i niedopuszczenie do obniżenia rozpiętości nożyc. Historia ta powtarza się systematycznie co kilka miesięcy, więc trudno się dziwić, ażeby nadmierzane hasło zdołało teraz poruszyć kogokolwiek. Pod tym względem istnieje utrwalone już przekonanie, że na zmianę liczyć nie można. Są, widać, momenty natury silniejszej, wobec których potrzeby rolnictwa muszą zejść na plan znaczenia dalszy. W tych warunkach rozpiętość nożyc, wysuwana w licznych przemówieniach, coraz częściej robi wrażenie manewru, powiedzmy, taktycznego, coraz mniej natomiast wygląda jako realny cel, do którego zmierzają gospodarze polityki rządowej.

Są aksjomaty, na które, rzecz prosta, wszyscy się zgodzą, bez żadnych zastrzeżeń. Naprzykład, twierdzenie, że „złotówka na wsi jest inną złotką niż w mieście”. Można by, oczywiście, zauważyć przy tej sposobności, że i złotówka w mieście jest obecnie inną, aniżeli była dawniej, ale to nie należy do rzeczy. Z tego aksjomatu pan premier wyciąga dwa wnioski: należy skrócić gołówikowe świadczenia rolnictwa na rzecz niebezpieczeństw społecznych, a zastąpić je świadczeniami w naturze dla starców i kalek; drugi wniosek zmierza do zmniejszenia świadczeń na samorządy, przyczem uzasadnia go pan premier niezwykle obszernie i to w takiej formie, która z pewnością wywołała zdumienie wśród obecnych działaczy samorządowych. Okazuje się, że stosowany przez nich „wysięg pracy” głównie pod naciskiem czynników rządowych, nie zasługuje nawet na najmniejsze uznanie, lecz, przeciwnie, został bezwzględnie potępiony przez szefa rządu. Ze słów premiera wynika, że dziedzina gospodarki samorządowej, która była przez taki długi czas pejinierą obecnego reżymu, jest dziś obecnie wyłączną domeną sekwestratorów i egzekutorów, pobierających nawet podatek od deficytu, a więc w znacznej części podatek „od głupoty i niedoświadczenia kierowników gospodarki samorządowej”. Jeżeli uwzględniwszy ten fakt, w których rękach znajduje się obecnie samorząd, to trzeba stwierdzić, że o cenę gospodarki samorządowej, uskutecznił przez premiera z trybunału senatu, należy do tych rewelacji, w które ostatnio tak obfituje nasze życie polityczne. W każdym razie do licznych już sensacyj przyszyła jedna, która niewątpliwie sil-

nem echem odbije się w całym kraju. Oszczędności w samorządzie pomimo to, że pan premier mówił o nich tak obszernie, nie krępując się w wyrażeniach w charakterystyce kierowników gospodarki samorządowej, przedstawiają się dosyć mgliste i przynajmniej w najbliższym czasie trudno liczyć na jakiegokolwiek zmiany w tej dziedzinie. Konkretnej nie-

co zapowiada się skreślenie pewnych zaległości podatkowych, ale najkonkretniej i najrealniej wygląda zapowiedź pożyczki inwestycyjnej, której potrzebę pan premier wyjaśnia z jednej strony niskimi cenami materiałów inwestycyjnych, z drugiej zaś — jakoby istniejącymi możliwościami finansowymi kraju.

ARMIA HINDUSKIEGO MAHARADZY.

Z okazji wizyty wicekróla Indii lorda Willingdona a maharadzy Nepalu, który należy do najbogatszych władców hinduskich, odbyła się wspaniała parada wojskowa, podczas której wojsko nepalskie wystąpiło w całej swej okazałości. Na zdjęciu naszym widzimy kolumnę czołgów podczas rewii.

Subwencje, ideologia i moralność Legionu Młodych

W Warszawie rozprawy się w Sądzie okręgowym sensacyjny proces prasowy, znaczący pewne światło na kulisy stosunków w BB.

W „Czasie” wydrukowano antyktul H. Lubieńskiego pt. „Anomalie ideowe obozu”, w którym autor podkłada ostrej krytyce Legion Młodych i jego komendanta Zbigniewa Zapasiewicza, pisząc, że Legion Młodych został uprzywilejowany, a ponieważ uprzywilejowanie przyciągnęło doń karierowiczów, utratła spójność jego linia ideowa. Organizacja uprzywilejowania zawsze będzie „przywilejowaną”, niż każda inna kampania i aktywności. Za panie list znowu będziemy mieli nowe wydanie „Zapasiów”. Zbiżgniew Zapasiewicz wniósł skargę do sądu. Kiedy w czasie rozprawy przewodniczący sędzia Rybiński począł wypytywać Zapasiewicza o sprawy związane z jego ideologią, Zapasiewicz oświadczył, że zawsze był on nastrojem antykapitalistycznym, antyklerykalnym i antyfaszystowskim, hołdował zasadom socjalistycznym, uważając, że „należy przelidlować zgniłe podłogi państwa”.

Advokatką ze strony „Czasu” Róża Luksemburżanka zapytała skargę, czy pismo „Legion Młodych” brało ogłoszenia od tych zmiennawionych kapitalistów.

Zapasiewicz: Organ oficjalny nie przyjął ogłoszeń, ale organ komendy głównie je umieszczał.

Advokatką: Czy pan sobie nie przypomina o książkowym biurowym?

Zapasiewicz: Muszę sobie przypominać, bo mi to stało wytykano w prasie, że nie wolno brać ogłoszeń od kapitalistów, jeżeli się walczą z kapitalizmem.

Advokatką Luksemburżanką zgłosiła wniosek, który wywołał na sali wielką sensację, domagając się ona mianowicie przedłożenia szeregu dokumentów od komisji dyscyplinarnej Legionu Młodych dla wyjaśnienia ideologii Legionu Młodych oraz dla zascadnienia zarzutów czy nieuczynnych różnym przywódcom oświecających sylwetkę Zapasiewicza. Advokatką żądała dokumentów, dotyczących tajnej organizacji w Legionie Młodych pod nazwą „Alfa”, w której brał udział brat skargącego Jerzy, ponadto Sperber i Zagórski. Choćmy dowiedzieć się, mówiła advokatką w jakich okolicznościach został p. Zb. Zapasiewicz skłoniony do ułapienia ze stanowiska komendanta Legionu Młodych i prósiliśmy zażądać od głównego zarządu Legionu dokumentów, które będą mówiły już nie o różnicach ideowych ale faktycznych, czy innym pojmowaniu etyki.

Zastępca Zapasiewicza adw. Skoczyński zaprosił przeciwko tym żądaniom, podnosząc, że tajnej organizacji „Alfa” w Legionie Młodych nie formował Zb. Zapasiewicz, że nie było przeciwko niemu w tej sprawie dochodzeń i że to brat jego Jerzy został usunięty z Legionu, bo był posądzony o organizowanie „Alfy” i żandarmierji. W rezultacie sędzia Rybiński postąpił do dopuszczenia dowód prawdy i sprawy odroczył.

Dzień czerwonej armji

Znakomita technika wojenna

Dzień czerwonej armji, 25 lutego, obchodzony jest w Rosji sowieckiej zawsze nadzwyczaj uroczysto. Armia czerwona jest przedmiotem zainteresowania nie tylko ze strony rządu, ale również ze strony różnych sowieckich organizacji. W roku bieżącym rocznica armji czerwonej miała, jak pisał „Izwestija”, o wiele większe znaczenie, aniżeli w latach poprzednich ze względu na niebezpieczeństwo zagrażające Związkowi Sowieckiemu. „Izwestija” wskazuje na wzmocnienie armji czerwonej jak również na jej ścisły związek z ludem i pisał: „To nie są synowie Jan-

nością. I kulturalny poziom naszej armji jest coraz to wyższy”.

W rozkazie dalej jest mowa o technicznej odbudowie sowieckiego przemysłu i sowieckiego rolnictwa jako również o wybudowaniu punktów oparcia dla armji.

Rozkaz zakończony jest następująco:

„Jeżeli w przeszłości męstwo armji czerwonej było zawsze bez skazy, to obecnie, kiedy rewolucyjny duch walki jest zasilony znakomitą techniką wojskową, możemy być bez obaw o granice proletariackie. sowiecki związek mocno i niezachwianie walczy o sprawę pokoju. Jeżeli jednak trzeba będzie się bronić, narody wielkiego Związku Sowieckiego mogą być przekonane, że armia czerwona pod kierunkiem Stalina zmiażdży każdego wroga i ocali swą ojczyznę”.

Dnia 24 lutego obchodzono też piętnastą rocznicę pierwszej armji kawaleryjskiej, która powstała później od podstawowych oddziałów i na których czele podczas wojny domowej stał Budienny. W dniu tym członkowie kawalerji odznaczani zostali orderami sowieckimi.

Z DNIA

POGŁOSKI O POŻYCZCE DLA POLSKI

„Moment (nr. 46) w depeszy własnej z Londynu donosi:

W autajszych kłódkach finansowych mówi się, iż w związku z umową handlową, zawartą między Polską i Anglią, Polska otrzyma dużą pożyczkę. O rozmiarze pożyczki istnieją różne pogłoski. Mówi się, że pożyczka ma wynieść 200 mil. zł. Wkrótce mają udać się do Polski przedstawiciele banków angielskich.

ZAJĄCE I KONSERWATYŚCI.

„Przemiany” organ „Młodości” De mokratycznej” oddawna prowadzi kampanię za usunięciem z BB. konserwatystów. Ostatnio jednak wpadają „Przemiany” w ton minorowy; konserwatysty są nie do zwyciężenia.

Jedno politycznie zorganizowane polowanie — pisał „Przemiany” — znaczy dziś więcej, aniżeli sto wieców i konferencji. A prztem jest ono nieporównanie przyjemniejszą metodą oddziaływania. Musimy tedy z rezygnacją postawić tezę, że dopóki w Polsce stanie zajęcie, myśl konserwatywne nie pozostanie bez wpływu na życie społeczno-polityczne. Człowiek o ekonomicznych do układania myśli w formuły matematyczne, powiedziałby tu zapewne, że mierzajemy w zwycięzcy mierzy się udział konserwatystów w życiu publicznym Polski”.

Konserwatysty urządzają polowania dla swoich przyjaciół z Bloku, którzy są przyjaciółmi „Przemian”. A przyjaciele naszych przyjaciół i t. d. Skądże więc u redaktorów „Przemian” ta melancholia i ten żal?

POS. POLAKIEWICZ ZŁOŻY DEKLARACJĘ

W kłódkach politycznych potwierdza wiadomość, iż wicemarszałek Polakiewicz postanowił złożyć mandat poselski.

Posel Polakiewicz przeżywa w Warszawie. Na zapytanie agencji PR ESS w kwestji złożenia mandatu, posel Polakiewicz odmówił odpowiedzi, dodając, iż wyjaśnienie sprawy nastąpi jeszcze w bieżącym tygodniu.

Jak słychać wicemarszałek Polakiewicz, który dotychczas nie miał za równo w kwestji wyroku sądu honorowego jak i w sprawie uchwały prezydium BBWR, zamierza złożyć publiczne oświadczenie, oświecając załat i jego tło, oraz podać do wiadomości konsekwencje, jakie postanowił wyciągnąć w związku z całą sprawą.

WYSTAWA ŚWIATOWA W PARYŻU.

Prasa paryska notuje pogłoski, według których wystawa światowa, mająca się odbyć w 1937 r. w Paryżu, zostanie przesunięta na 1941, a to z tej racji, iż przygotowania do niej są mało posunięte. Opinia paryska reaguje bardzo mocno na tę wiadomość, albowiem sfery handlowe i przemysłowe spodziewały się dużo po wystawie w sensie ożywienia ruchu i przelamania kryzysu; zaskoczeni są także złą nowiną hotelarzy, dla których wystawa jest gwarancją niebada, jak również restauracji, kawiarni i różnej zaskroby rozrywkowej.

Okropne obchodzenie się z chorymi

w siewierskim schronisku dla gruźlików

Na wczoraj wyznaczono w Sądzie okręgowym w Sosnowcu sprawę przeciwko kilku robotnikom fabryki Meyrhołda w Będzinie. Sprawa została przerwana, ale nie to nas w tej chwili interesuje. Chodzi nam tu o przykrą scenę, która się wydarzyła po tej sprawie w hallu sądu. Mianowicie jeden z robotników, młody człowiek, wrócił się do policjanta z prośbą, by się nim zaopiekował, gdyż jest ciężko chory.

Kiedy zapytano go, co się mu stało, oświadczył, że jest gruźlikiem i od przeszło pięciu miesięcy przebywa w schronisku dla gruźlików w Siewierzu prowadzonym przez Magistrat będziński.

Nazywa się Jan Giszewski i pochodzi z Będzina (Przeznaczenia 36). Giszewski ze łzami w oczach opowiedział o niebywałych wprost stosunkach panujących w schronisku.

— Kierownikiem schroniska — mówi z trudnością Giszewski — jest b. robotnik Zemla, który wspólnie z żoną, jest wszechwładnym panem w szpitalu.

Z chorymi obchodzi się tam wprost okropnie.

Pomimo zleceń lekarza nakazującego wydawać chorym odpowiednie poroży, Zemla nie stosuje się do tych wskazań i postępuje tak, jak mu się podoba. Jasnym więc jest i zrozumiałym, że wśród gruźlików panuje z tego powodu wielkie rozgorzenie. Miesiąc, niejednoznacznie przez nich, Zemla każe ogrzewać kilkakrotnie i tak długo, dopóki chorzy nie zjedzą.

Następnie Giszewski opowiedział słuchaczom wiele tak drastycznych szczegółów z życia schroniska, które gdyby istotnie odpowiadały prawdzie, nadają się do dochodzenia prokuratorskiego.

Nagle Giszewski przerywa swą mniemną opowieść. Porywa go kaszel, oczy zachodzą mu łzami.

Po chwili, odpocząwszy nieco, ciągnie dalej:

— Do schroniska od czasu do czasu przychodzi na wizytę dyrektor szpitala dziecięcego dr. Gawlik, przed którym chorzy skarżyli się na nieludzkie obchodzenie się z nimi kierownika szpitala.

Dr. Gawlik, oburzony tem do żywego, zwracał się niejednokrotnie w tej sprawie do Zemli, nakazując mu, ażeby stosował się do jego wskazań i bardziej po ludzku obchodził się z chorymi.

Zemla przyrzekał zastosować się do tych wskazań, jednakże skoro tylko dr. Gawlik opuścił szpital, wszystko znów wracało do dawnego trybu.

Giszewski przyjeżdża do schroniska przed pięcioma miesiącami, nie mogąc znieść okropnych warunków, w jakich się znajdował, napisał skargę na Zemlę do Magistratu będzińskiego.

— Do dziś dnia nie otrzymałem jednak odpowiedzi — mówi Giszewski. — Nie mogę oddychać. Wczoraj miałem się stawić do Sądu okręgowego na sprawę. Ponieważ zawiadomiłem o tym magistrat, wysygnowano mi 4 złote na przejazd do sądu, oraz złoty na życie. Kiedy zwróciłem się w tej sprawie do kierownika, odpowiedział mi, że nie dostanę, gdyż musi prze-

prowadzić daleko posuniętą oszczędność, w przeciwnym bowiem razie „wyleją” go z posady.

Nie mając innego wyjścia, a chcąc być na rozprawie, zmuszony byłem na własną rękę przedsięwziąć podróż do Sosnowca. Szczęściem przejechało auto kieszarowe, które mnie zabrało

do Będzina, z Będzina zaś dostałem się do Sosnowca autem policyjnym.

— A teraz — mówi z płaczem oskarżony, pozostawili mnie w sądzie samego.

Nikt nie chce mi pomóc, nikt nie chce się mną zająć...

Co zatem mam teraz robić, jak postąpić? Jestem głodny, nie mam ani

groza w kieszeni, a w dodatku choroby.

W tem miejscu załamał mu się głos, zwiódł nisko głowę i zapłakał. Nieprzewidopodolna wprost opowieść gruźlika, wywołała wśród przysłuchujących się przynębiające wrażenie.

Może magistrat będziński zechce się bliżej zainteresować tą sprawą.

P. Ka.

Do dnia 5-go marca b.r. włącznie

trwać będzie nasza reklamowa sprzedaż „Białego Tydnie”, ciesząca się w tym roku wielkim powodzeniem. Praktycznie Panie jeszcze mają możliwość poczytania zakupów po wyjątkowo niskich cenach.

„Magazyn Współczesny“

W DĄBROWIE GÓRNICZEJ
ul. Kr. Jadwigi 2, telefon 1-40 1096
Największa firma chrześcijańska
w Zagłębiu.

Nowe władze kół górników NA SATURNIE

Przed kilku dniami odbyło się walne zebranie członków Koła górników przy kł. Saturn, na którym, po sprawozdaniu z działalności, uchwalono uszczelnienie zarządku alfabetycznym. W roku sprawozdawczym dochód Koła wyniósł 1063 zł. 69 gr., a rozchód — 1026 zł. 40 gr. Do centralnego zarządu wybrano pp. Stani. Kulig, Jania Guca i Wł. Kapłkowski.

Zarządek Koła składają pp.: Wł. Kapłkowski — prezes (powołanie), Wiktor Cichowski — sekretarz (powołanie), Roman Mysiek — skarbnik, członkowie: Franciszek Pluta, Jan Domagała, Karol Wolfiński i Jan Ziolo. Komisja rewizyjna: Andrzej Śnielicki (powołanie), Jan Rajkowski i Ludwik Nowicki. Sądy koleżeńskie: St. Gład, Wiktor Garczarczyk i Wojciech Bartos. Na zebraniu postanowiono odznaczyć pięciu członków za długoletnią i wytrwałą pracę. Odznaczenia otrzymali pp. Wł. Kapłkowski, Jan Wątniak, Franciszek Pluta, Jan Domagała i Franciszek Kąkolicki.

Wszystkie Koła skierowane są obecnie w kierunku zakładania nowych podobnych organizacji w Zagłębiu.

× **ZEBRANIE W MIŁOWICACH.** Jutro odbędzie się walne zebranie Koła h. wychowanków szkoły nr. 2 w Miłowicach. Zebranie odbędzie się w pierwszym terminie o godz. 18, w drugim o godz. 19 bez względu na ilość członków. Obecność wszystkich członków obowiązkowa.

× **WIELKA ZABAWA KOSTJUMOWA.** Stow. pań miłosierdzia św. Wincentego a Paulo par. Nowosiedleckiej urządziła w niedzielę 3 bm. w salach Związku prac. przem. i handl. w Sosnowcu przy ul. Sienkiewicza wielką zabawę kostjumową dla dzieci do lat 15. Na zabawie będzie masę atrakcyj. a więc: marsze i kochowody, gry i zabawy, balet kostiumowy, taniec dyabłów, marsz ulanów, obiór króla i królowej zabawy kół i polonez, wędka szczęścia i wiele innych. Dochód na biednych parafii Nowosiedleckiej. Po zaproszeniu można się zgłaszać do Związku pań domu, ul. 3 Maja 25 dzisiaj od 4 do 6 oraz do pań komitetowych. Zabawa zapowiada się wspaniale i nasi miłośnicy wyniosą z niej najmielsze wrażenia. Początek o godz. 5.

× **WIELKA ZABAWA KOSTJUMOWA.** Już jutro tj. 5 bm. w pięknych salach Związku prac. przem. i handl. w Sosnowcu (Sienkiewicza 17) kochani miłośnicy do lat 15 zjawiają się o godz. 14.30, aby wyśmienicie się w miarowicie kostjumy przy dziewczęcych muzykach poplądać i nucić się dowoli. A wiecież to atrakcyjność czekać! Wieleż atrakcyjnych i ciekawych zabaw! Wstąpię zachowamy w ścisłej tajemnicy! I to wszystko na dochód najbardziej potrzebnych parafii Nowosiedleckiej. Wjście 2 zł. 1 od osoby, dla rodzin liczących więcej niż 5 osób, 3 zł. za zaproszenie. Zatem do zabawy kochani miłośnicy! Komitet.

× **CZAR WALCA.** Koło przyjaźni harcerzy w Gołogogu urządziło w dniu dzisiejszym w sali Domu budowlanego przy kł. „Flona” zabawę taneczną p.m. „Czar walca”. Początek o godz. 20.30. Do tańca przygrywać będzie wyb. orkiestra. Dochód przeznaczony na wyekwipowanie harcerzy do Spawy.

× **RAK ZIEMIACZYNI.** Magistrat dąbrowski ogłosił, iż ten miłośnik zabawy został za zagrożony, a częściowo za zagrożony wielkim ziemniaczanym.

► NOWOOTWARTY ◀

GABINET KOSMETYCZNY

„URODA” WŁADYSŁAWY WNUKOWEJ

SOSNOWIEC, 3-go Maja 15

Wszelkie zabiegi wchodzące w zakres współczesnej kosmetyki.

Posiada najnowsze aparaty. Stosuje najodpowiedniejsze preparaty kosmetyczne

Pielęgnuje skórę łojotokową, konserwuje urodę, deskonali, odświeża, przedłuża jej trwanie. Usuwa: zmarszczki, wagi, prosaki, piegi. Maseczki upiększające: ziołowe, plastyczne, elektryczne. Masaż, naświetlanie, kąpiele twarzy. Trwałe przyćmienie brwi i rzęs. Przyśwanie rzęs. Depilacja brwi. Pielęgnacja włosów. Maquillage. Porady i wskazówki co do stosowania odpowiednich dla danej cery kremów, pudrów, szminek i t. p.

Posiedzenie Rady miejskiej w Czeladzi

Mowa programowa burmistrza Dorobczyńskiego

W ub. czwartek odbyło się w Czeladzi posiedzenie Rady miejskiej, na którym, po wprowadzeniu mowy burmistrza pp. Wiktorji Zamyskiej i Seweryna Kuzy, wygłosił przemówienie programowe burmistrz Dorobczyński. Mówił on o niektórych koniecznych inwestycjach, opiece społecznej, szkolnictwie, podlegających, że przedewszystkiem dążyć będzie do oszczędności.

Powiedział również, że postawi się, ażeby część wychowanków sierotnicy miejskiej znalazła miejsce w szkołach wojewódzkich.

Uchwalono regulamin obrad Rady miejskiej, a potem dokonano wyboru szeregu komisji. Do komisji finansowo-budżetowej powołano pp. Wolfia, Zajdlika, Wala, J. Przybyłskiego, Sadowskiego, Władysława Bałazińskiego, inż. Mazura. Regulaminowo-prawna komisja ma skład następujący: dr. Zachodny, Domagała, Bałaziński i Wadłowski. Komisja dla spraw ogólnych: dr. Zachodny, W. Przybyłski, Kucwicz, inż. Mazur. Komisja

rozbudowy miasta: J. Przybyłski, Tierling, Hornelski, Walo, Dłubniowski, Witkowski. Komisja rewizyjna: Domagała, Janczyk Wadłowski. Komisja opieki społecznej: dr. Rogacz, Sznajder, W. Zamyski, A. Kamiński, Tomasz Nowak, Kucwicz, J. Przybyłski, Kuzia, Sadowski, inż. Szwajkowski. Rada nadzorcza szkoły publicznej dokształcającej: dr. Zachodny, Walo, Kucwicz i Kuzia. Doróć szkolny: W. Zamyski, Inż. Pucllik, inż. Przełowski. Wreszcie jako delegatów do Rady powiatowej Sejmiku, którzy mają zbierać spraw Czeladzi, wybrano pp. Wola, Wolfia, Bałazińskiego, Sadowskiego i Władysława.

Rada postanowiła zbierać uchwały już przez nad komisaryczną budżet i w tym celu odesłała go do komisji. Budżet z wnioskami komisji znajdzie się na następnym posiedzeniu Rady.

W końcu nadni zgłoszono wniosek o wyłączenie przeciwko nieuczestniczącej podwyżce cen za energię elektryczną.

Sprawa budowy kościoła w Niemcach

Z Niemiec otrzymaliśmy następującą korespondencję:

Kto przed czterdziestu laty znał naszą miejscowość, mógł jeszcze dobrze rozróżnić, gdzie jest wieś Niemce, gdzie Ostrowy, lub kolonję Ostrowy i Feliks. W latach powojennych osiedla te tak się rozbudowały, że tworzą jedną całość i tak się ze sobą złączyły, że zupełnie zatraciły charakter wsi czy kolonji włościańskich. A jako całość, przybrały wygląd osady przemysłowej, a gdyby jeszcze ulice, które nierzadko ani przejechać, a nawet przejść nie można, doprowadzono do lepszego porządku to Niemce byłoby podobne do małego miasteczka. W ostatnich latach ludności stał się jak i miasteczku tyle przybyło, że okazała się już konieczna potrzeba wybudowania kościoła, a bodaj na razie większych rozmiarów kaplicy. Wobec tego, że Niemce z kolonjami są dość znacznie oddalone od kościołów w Strzemieszycach, Maczkach i w Porąbce, bo od 4 do 5 klm. przeto bardzo niewielu do kościoła idzie, zwłaszcza w czasie śniegu i dróg błotnistych. Jak dalece w Niemcach kościół jest potrzebny, widać już z tego, że kiedy ksiądz biskup częstochowski przed kilku laty wizytował parafję Maczki, zwiędził także naszą miejscowość i zauważył, że w Niemcach kościół jest potrzebny. Potrzebę wybudowania kościoła w Niemcach uznał niemal każdy obywatel miejscowy, lecz nikt nie miał ochoty czy odwagi sprawę budowy kościoła się zająć, dopiero kiedy ktoś tę sprawę poruszył i zwołał zebranie obywateli miejscowych na dzień 23 grudnia 1934 r. do miejsc klu-

bu, które się odbyło przy współudziale księży proboszczów parafji Porąbki i Maczki, wtedy został uchwalony, a następnie przesłany ks. biskupowi w Częstochowie memoriał. Na rezultat nie trzeba było długo czekać gdyż za kilka dni nadeszło od Jego Eminencji księdza biskupa Kulbiny bardzo pocieszające ojcowskie pismo tej treści:

Do komitetu budowy kościoła w Niemcach na ręce prezesa komisji w Niemcach Z wielką radością przyjąłem do wiadomości przesłany mi memoriał i protokół z zebrania obywateli w Niemcach i okolicy z dnia 23 grudnia 1934 r. Niezmiennie ciesze się, że kościoły w Niemcach uznają gwałtowną potrzebę budowy kościoła w tej poważnej miejscowości i utworzenia w niej osobnej parafji. Odpowiada to całkowicie moim własnym zamiarom. By je urozeczywistnić, już od dłuższego czasu czynię wysiłki, by zdobyć w Niemcach gminę celom uniajzowania w nim przewidzianej kaplicy oraz mieszkanie dla duszpasterza. Niestety, jak dotąd, te wysiłki nie odniosły pożądanego skutku. Może komitet, znając dokładnie lokalne stosunki będzie miał więcej powodzenia w tym kierunku. Na moje najzupełniej poparcie liczyć może. O ileby komitetowi udało się nabyć odpowiednie miejsce na kaplicę i mieszkanie dla duszpasterza, jestem gotów wyznaczyć odrębną księżkę, którą już wspólnie z komitetem przeobrazi nad uczęszczaniem tych zbójczych zamiarów. Wyrażając komitetowi swoje Arcypasterskie uznanie i gorąco mu dziękując za jego piękną inicjatywę, przesyłam równocześnie wszystkim członkom komitetu i wogóle wszystkim katolikom w Niemcach swoje arcypasterskie błogosławieństwo.

W miłości Chrystusowej szczerze oddany X Teodor Kubina, biskup.

Od czasu otrzymania tego pisma, upłynęło już dość sporo czasu, a jak dotąd, nie widać żadnej inicjatywy

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych
P. T. Prenumeratorów
o regularne wpłacenie prenumeraty
za MARZEC 1935 r.

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”.

Zdychające konie WOŻĄ LEKARZY W BĘDZINIE.

W Będzinie lekarze Ubezpieczalni jeżdżą do chorych dostarczonymi przez przedsiębiorcę koniami, w czym nie byłoby nic nadzwyczajnego, gdyby nie to, że konie te, wiadomo czy skutkiem choroby, czy też wyczerpania, przewracają się na ulicy i bywają wypadki, że lekarz, nie mając pewności, że dojedzie do chorego, woli iść pieszo. Ponieważ, jak nas informują, wypadki te zdarzają się dość często, należałoby zmienić owe zdychające konie, lub przedkładać, niejednokrotnie bowiem życie ludzkie zależy od szybkiej pomocy lekarskiej, a jakże lekarz może szybko przybyć, jeżeli wioząc go konie przewracają się na ulicy. Tak czy inaczej, przykre to zjawisko należy usunąć i zapewnić lekarzom należyłą komunikację.

XX
X CZARNA KAWA W BĘDZINIE. Na zalatwienie kłopotów odbędzie się w sobotę, tj. dziś, w pięknie udekorowanych salach na górze Zamkowej w Będzinie symfoniczna impreza p. n. „Czarna kawa — brydz”, zorganizowana staraniem miejscowego Caritasu. Doskonała orkiestra, miłośnicy atrakcyj i niespodzianek zapewnią uczestnikom miłe i wesołe spędzenie wieczoru.

X KONFISKATA WAG. Polityka w Będzinie konfiskuje miostemplowane wagi handlowe, sprzedającym węgiel z bieda-szybów. Wagi te, z mazy przypominające maneszki wagi, są całkowicie zniszczone, to też sprzedawcy będą musieli obywateli zapłacić się w dobre wagi.

X OSZUSTO O TRZECH NAZWISKACH. Wozonaj policja czeladzka zatrzymała oszusta, który próbował wyłudzić dolarówki. Nazwisko zatrzymanego dotąd nie jest znane, ponieważ nie chce się on zdradzić. Znalaziono przy nim aż trzy dowody oszusta, który jednak jest prawdziwy, nie wiadomo.

X KRADZIEŻ. Z mieszkańca E. Gonińskiego przy ul. Łukasieckiego 7 w Dąbrowie skradziono kurtkę futrową, narkotyczne i walizkę, ogólnie wartości 235 zł.

OFIARY

NA TOWARZYSTWO PRZECIWGRUŻLICZE. Dziękując serdecznie panom I. i Z. Piłkowskim za miłą pamięć składam na Tow. Przeciwgruźlicze 5 zł. A. Borek.

Na wezwanie P. Dr. Kotarskiego składam na Tow. Przeciwgruźlicze zł. 5 (pięć). Z szacunkiem W. Fryczowa.

Józ. Szymański zł. 10.

Zamiast kwiatów na trumnę, zgodnie z życzeniem śp. Jany Chładowej, grono koleżek i przyjaciół zmarłej przynosi 30 na Towarzystwo Przeciwgruźlicze. (W powyższej ofercie nazwisko w dniu 1 bm. zostało wydrukowane omyłkowo, co niniejszym prostujemy).

KRONIKA ZAWIERCIA

Z Wydziału powiatowego W ZAWIERCIU.

W ub. czwartek odbyło się posiedzenie wydziału powiatowego w Zawierciu pod przewodnictwem p. starosty Władysława Zagórnego. Na posiedzeniu tom rozpatrywane były budżety gminne powiatu Zawierciańskiego na r. 1933-36. Wydział powiatowy rozpatrzył i zatwierdził 7 budżetów gminnych mianowicie: gm. Koziegłówek, Koziegłowy, Kromotów, Mierzęcice, Minyżów, Niegowa i Zarli. Pozostaje jeszcze do rozpatrzenia 8 budżetów.

X KLINKIER I RADNY WINDMAN. W związku z rozpoczęciem robót przy budowie tunelu kolejowego w Zawierciu, które są już na ukończeniu, Magistrat Zawiercia zamówił od Sejmiku białostockiego z Gródkowa klinkier, potrzebny do wykładania tunelu kolejowego. Jak się dowiadujemy, p. Windman Chł. Mordka, radny m. Zawiercia, właściciel firmy „Asfalt” w Zawierciu, zwozi i magazynuje na swym placu klinkier przybyły z Gródkowa. Ponieważ ta sprawa jest b. głośna w Zawierciu, notując powyższy wypadek, zapytujemy radnego Windmana, co widzi za interes w tej sprawie klinkiera?

Tragiczna śmierć dwóch górników na kop. Modrzejów

Na kopalni Modrzejów w Modrzejowie, skutkiem t. zw. tąpnięcia nastąpiło oberwanie się stropu i spadające masy węgla zasypały znajdujących się tam dwóch ludowaczy, mianowicie 42-letniego Piotra Korfele i 29-letniego Piotra Bożka. Zorganizowano niezwłocznie akcję ratunkową, która z uwagi na olbrzymie zwaly węgla miała niezwykle ciężkie zadanie i mimo wyczerpanej pracy dopiero

po kilku godzinach udało się dotrzeć a następnie wydobyć już tylko zwłoki obu zasypianych.

Bożek osierocił żonę, a Korfel żonę i pięcioro dzieci.

Na miejsce zjechała komisja górnicza, celem zbadania przyczyny wypadku, a wczoraj przybyła komisja sądowno-lekarska dla przeprowadzenia dochodzenia.

Włamanie do bóżnicy w Czeladzi sprawcy zniszczyli torę i rodąły

Wczorajszej nocy do bóżnicy w Czeladzi dokonano włamania. Sprawcy oderwali zamek od drzwi tylnego wejścia i dostali się do środka, zniszczyli torę, którą pokrajali nożami i rodąły. Włamywacze rozbili również zamkniętą szafę z aktami żydowskiej bezprocentowej kasy, drąc i niszcząc dokumenta.

Po dokonaniu dzieła zniszczenia sprawcy zerwali ze ściany duży zegar który zrabowali.

Włamanie spostrzeżono rano, alar mając policję. Dotychczasowe śledztwo nie dało jeszcze wyników.

Najciekawszym jest fakt, że sprawcy „pracowali” przy pełnym oświetleniu co świadczy o bezczelnej wprost śmiałości.

ŻYCIE GOSPODARCZE

O racjonalną sprzedaż przedmiotów zasekwestrowanych

Z uwagi na to, że przedmioty zajęte w drodze egzekucji sprzedawane są na licytacjach zazwyczaj zawodowym licytantom, którzy w drodze zmywu skupują przedmioty po cenach znacznie niższych niż wynosi rzeczywista ich wartość, a następnie przez rzucenie przedmiotów tych na targ, obniżają ceny handlowe, przez co tworzą dla kupców nader dobitną konkurencję, zwrócili się władze skarbowe do Izby przemysłowo-handlowej z propozycją opracowania projektu utworzenia specjalnej spółki, prowadzonej na zasadach handlowych w celu racjonalnego przeprowadzania przetargów.

Zadaniem tej spółki będzie otwarcie specjalnych składów, w których magazynowane będą przedmioty mające być sprzedane w drodze publicznych przetargów oraz przeprowadzanie tych przetargów we własnym zarządzie na zasadach komercyjnych. Przed wyznaczeniem licytacji przedmioty przeznaczone na sprzedaż ocenione będą przez fachowców, ewentualnie przez zaprzysiężonych znaw-

ców. Licytacje dostępne będą jaknaj szerszej publiczności.

Propozycja władz skarbowych spotkała się w sferach samorządu gospodarczego z pełnym uznaniem. W dniach najbliższych Izba przemysłowo-handlowa w Warszawie przystąpi do opracowania odpowiedniego projektu statutu spółki, która niewątpliwie w niedalekiej przyszłości rozpocznie swą działalność.

Inicjatywie władz skarbowych należy tylko przyklasnąć. Czas bowiem najwyższy, by wreszcie położyć kres tej strasznej w swych skutkach „działalności” hyen licytacyjnych, które w większości wypadków powodują zupełną ruinę gospodarczą dłużników, nie przysparzając wierzycielom najmniejszej nawet korzyści. Często bowiem się zdarza, że nyskana ze sprzedaży „cena kupna” nie pokrywa nawet kosztów postępowania licytacyjnego. Dłużnik w tych wypadkach jest zrujnowany, a wierzyciel ma, mimo znaczne koszty, dalej swą wierzycielność w całej jej wysokości!

Kronika gospodarcza.

ZEBRANIE CENTRALNEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁU POLSKIEGO. Dnia 26 bm. odbyło się zebranie Zarządu Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, na którym omówiono zostały m. in. sprawa wprowadzenia w roku przyszłym „czasu letniego”, oraz zagadnienia związane z nowelizacją ustawodawstwa podatkowego. Rozważano szczegółowej ostatnie nowele do ustaw podatkowych, a mianowicie w sprawie podatku dochodowego, oraz nowelizację ustawy o opłatach stemplowych. Poza tem Zarząd Centralnego Związku Przemysłu Polskiego zaształ się nad szeregiem spraw ogólnej polityki gospodarczej państwa.

ZASTÓJ NA RYNKU BAWELNIANYM. Sytuacja na rynku bawełnianym łodzi po rozwiązaniu kartellu przewidywała bawełnianych nie uległa zmianie. Zakupcy surowej bawełny ze strony przedzłhi obracają się w granicach bardzo szczyplych, gdyż moment niepewności w dalszym ciągu wpływa ujemnie na obroty. W kołach handlu surową bawełną oczekiwana jest zwiększa cen z uwagi na następujące zwykłe, jakie zapanaowały w bawolnie po ogłoszeniu wyroku w sprawie złotej klauzury.

WSKAŹNIK CEN HURTOWNYCH W STYCZNIU. Ogólny wskaźnik cen hurtowych w styczniu br. wyniósł 52,9 połączasz gdy w grudniu ub. r. wynosił 53,5, a w styczniu 1934 r. 57,8 (Podstawa rok 1928=100).

Poniżej podajemy wskaźniki cen hurto-

wych w styczniu br. według poszczególnych grup specjalnych (w nawiasach: pierwsza cyfra — wskaźnik z grudnia ub. roku; druga — wskaźnik ze stycznia 1934 roku):

Żywność i używki — 48,4 (40,4 — 53,5); mab-

bywane przez spożywców 56,1 (59,9 — 61,1).

Artykuły rolne krajowe — 42,8 (44,0 — 48,6); sprzedawane przez rolników — 33,3

(34,8 — 39,4); przetwory — 52,6 (53,4 — 59,0).

Artykuły przemysłowe — 57,2 (57,3 — 61,9);

surowce — 54,7 (54,9 — 61,4); półfabrykaty —

55,0 (54,9 — 60,0); wyroby gotowe 61,6 (61,8 —

64,5).

Surowce i półfabrykaty przemysłowe — 54,9

(54,9 — 60,6); uzależnione od zagranicy — 41,7

(41,4 — 42,7); skanellizowane — 83,4 (83,2

— 91,0); pozostałe — 47,2 (47,4 — 52,1).

Materiały budowlane — 50,5 (50,2 — 52,6).

Artykuły nabywane przez rolnika — 68,4

(66,5 — 72,5).

TYTONI I WINO Z GRECJI. W związku z wprowadzeniem nowych kontyngentów w obrocie towarowym pomiędzy Polską a Grecją, importowane będą do Polski, poza owocami greckimi, także wino i tytoni. W najbliższym czasie nadejdzie ma do Polski 20 tysięcy litrów wina greckiego. Poczynione zostały w Grecji zakupy tytoniu, przeznaczono dla naszych fabryk monopolowych.

W blizszym miesiącu nadeszły już pierwsze transporty tytoniu greckiego. Ogółem sprowadzonych ma być 200.000 kg. tytoniu.

Humor

w chwili, kiedy pędził wódkę. Kontrola skonfiskowała kilka litrów gotowego rozczywnu i mrażenie do pędzenia wódki.

X ZABAWA DLA DZIECI. Staraniem ludka hancerskiego w Olkuszu odbędzie się w dniu jutrzejszym o godz. 3.30 popołudniu w szkole powsz. nr. 1 w Olkuszu b. uroczysta zabawa dla dzieci.

X ZARZĄD ODDZIAŁU OLKUSKIEGO STRAŻY POŻ. w Olkuszu ukonstytuował się na onegdajszym posiedzeniu jak następuje: pp. Józef Senda (szefia grodzki) — prezes, K. Kniolowski — I wiceprezes, Ed. Kwapisz (Piliica) — II wiceprezes, E. Solkowski — sekretarz, A. Miłka — skarbnik, N. Kalkowski — pow. instr. Wł. Stofianski (Smardzewice) i Fr. Biedak (Ogrodzieniec) — członkowie zarządu.

X NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK W MLYNIE. W dniu 28 ub. m. właściciel młyna w Ryczówku, gm. Ogrodzieniec, Antoni Kuciński przy zakładaniu pasa (transmisyjnego, alij wypadkowi zmiażdżenia nogi, którą ma amputowano w szpitalu olkuskim w dniu wczorajszym.

X POBITY NA WESELU. Wł. Koldziejczyk, robotnik fabr. „Alnik” w Olkuszu, będąc na weselu w Braciejówce (gm. Janów) został niebezpiecznie pobity kołami i przywieziony wczoraj do szpitala olkuskiego.

Z CAŁEJ POLSKI

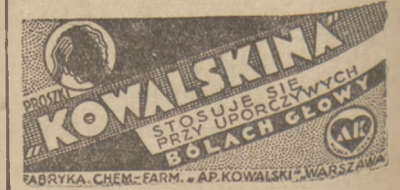
STRONNICZOŚĆ PRZYSIĘGLYCH

Nieoczekiwana sensacja wynikała we Lwowie w 4 dniu procesu inż. Loescha i tlawczyzsy, oskarżonych o działalność komunistyczną. Oto po zamknięciu postępowania dowodowego zabrali głos prokurator i oświadczył, że doszło do jego wiadomości, iż czynione są starania ze strony oskarżonego i jego rodziny, celem wpływu na przysięgłych i że tem samem zachodzi tego rodzaju stosunek między stronami a przysięgłymi, że nasuwa się wątpliwość do do bezstronności przysięgłych. W tym stanie rzeczy, prokurator stawia wniosek aby trybunał wyjął całą ławę przysięgłych i rozprawy odroczył, nie wykluczając dalszych oskarżeń, których sprawy należy inaktować łącznie ze sprawą Loescha. Po przemówieniu obrońcy, który domagał się odrzucenia tego wniosku, prokurator podtrzymał w replice swój wniosek, stwierdzając raz jeszcze, że w sprawie tej zostały widoczne dochodzenia prokuratora. Po dłuższej marudzie trybunał postanowił wniosek prokuratora uwzględnić ławę przysięgłych wyłaczyć i rozprawy odroczyć.

ZATRUCIE KOSMETYKAMI.

Do władz sądowych wpłynęło doniesienie p. Zaczyskiej, żony adwokata warszawskiego, przeciwko firmie fryzjersko-kosmetycznej „Bionisław i Karol”, mieszczącej się na ul. Nowy Świat w Warszawie. P. Zaczyska była klientką tej firmy i podczas hairwiania maza i biewała gła zakażeniu krwi. Po przewlekłej i ciężkiej chorobie zakażenie to w skutkach pogłębiło za sobą upośledzenie wzroku. Lekarze ustalili, że zakażenie nastąpiło spowodu użycia przez fryzjerów zabitych kosmetyków. Sprawa ta wzbudziła szczególne zainteresowanie w kołach elegancji Warszawianek. Trzeba bowiem zaznaczyć, że wypadki ciężkiego zakażenia klientki przy farbowaniu i zw. henną zdarzają się zbyt często w Warszawie, wobec używania zabitych i nieodpowiednich kosmetyków. W chwili obecnej w szpitalach warszawskich znajduje się kilkanaście pań, chorych z tej przyczyny, a zapewne ilość chorych nie zaniejshlowanych jest znacznie większa, lbo przebywają kharując w domu.

Zapisujcie się na członków LOPP.

KRONIKA OLKUSKA.

Kino „ORZEŁ” — Tańcząca Venus.

X WYKRYCIE TAJNEJ GORZELNI. W dniu 28 ub. m. lotnia komisja skarbowa z Miechowa w osobach pp. Drobn i Dut-

kiewicza wykryła tajną gorzelnię w Sławkowie (Piaski) w mieszkaniu Jara Piętki. Konkurent monopolu państwa, przyłapano był na wosacym uczynku, tj.

Wrogowie Radja

Piiuuu — trzask. Piiuuu — i znów trzask. Melodja — piiuuu.., odczyt — trzask. Można oszaleć! Zamknijcie już to radjo! Dostę tego radja... Hm, a jeśli to radjo piszczy i trzaska za ścianą? — Akustyka nowoczesnego budownictwa jest tak nie laskawa na tajemnice wnętrza...

Ci za ścianą nie zdając sobie z tego sprawy, są wrogami radja. To oni o- brzydają je i posiadaczom i ewentualnym nabywcom.

W każdym domu, w każdej rodzinie znajduje się taki radioamator, który uprzedzi sobie, prawo wyboru audycji. Ledwie się złapało Scallę, Studjo Warszawskie, Londyn, czy Morską, ledwie melodja zdążyła rozpo- strzeć szeroko w powietrzu swoje słynne skrzydła, przychodzi taki oligarcha radjowy, i ledwie złapał jedną zagłusza ją siwstom i trzaskiem łapiąc drugą. Twierdzi, że należy posłuchać innej audycji. Dużo lepszej.

Zostaw, właśnie tego chcemy posłu- chać! To takie przyjemne.

— Poczekajcie, poczekajcie bo wła- śnie o tej porze Londyn.

— No więc dawaj Londyn i odczep się wreszcie.

— A nie — bo Berlin.. a może le- piej o Stambul zaczepić?...

Znamy go dobrze, takiego radjowe- go machera. Wyżywa się technicznie przy aparacie, zdaje mu się, że sam cudo wymyślił i ulepsza je za każ- dym razem, kręcąc śrubkę w tę i w tę stronę.

A co z tego wychodzi? Że to nies- zęczne radjo zachowuje się nieodpo- wiednio! Ono przecież świszcze i trzaska.

Dobrze, ale pomyślny jakby wy- padał przemowa żywego prelegenta, gdyby mu ktoś co chwila, mało po- wiedzieć, że przerywał, ale dawał pię- cią po głowie, lub gna pianistę, któ- remu co rusz znacząca ręce z klawia- tury, albo orkiestrę, której odbierano- by instrumenty raz poraz. Czy i wó- wczas byłaby to ich wina?

Tak przynajmniej. Sama nie mam och- ty założyć sobie radja, bo przez „no- woczesną“ ścianę słyszę wszystkie wycozny niezmiernie łapacza fal. Jakże jestem mu wdzięczna, jeśli na pięć minut wyjdzie z pokoju, albo zagada się i czas jakiś do swego świe- tła zresztą odbiornika, nie wtrąca- ślucham jednej melodji jednego gło- su — zapominając o wszystkim ale już po chwili obwiewa mnie zimny strach. Dręczyciel wróci do swojej nie- sławnej funkcji, jednym uderzeniem pięści powali Toskę i da w zęby Fa- ustowi, zadusi Carmene, zainżuśnie- kająkę, o której coś właśnie najcie- kawszego mówił prelegent, utnie w połowie dobry dowcip speakera lub przerwie mu zapowiedź.

Owszem, interesuję się wszystkimi zagadnieniami radja, ale nie mogę przeszkadzać jak pilka od swojego kima do ceny zboża w Ameryce, od walcika Straussa do sonaty Chopina, od Bacha w kościele do weselnego słuchow- nika. Nie mogę też jednocześnie u- dręczać się kwestją bezrobotnych i cieszyć beztróskim folkstrotem w radju.

Wtedy — wtedy — właśnie niecier- pie radja. Nie stać mnie na chaos i kłopoty.

A jednak... myślę czasem o jego za- wodzie.

Stanie się to po wyprowadzeniu się mego sąsiada.

Ci nowi za ścianą będą mogli stu- dować spokojnie mego radja.

Fakom różnych długości pozwolę się wyśmiewać dowoli.

H. Jochowski.

Ogromny przyrost ABONENTÓW RADJOWYCH

Statystyka radjowa wykazuje, iż w ciągu czterech ostatnich miesięcy, a więc w październiku, listopadzie i grudniu ub. r. i w styczniu r. b. przy- było 87.000 nowych abonentów radjo- wych. Jak wiadomo, w pierwszych trzech miesiącach r. b. ogólna liczba abonentów radjowych, osiągnęła re- cordową cyfrę 400.000.

Klub Radjotechniczny w Katowicach

Jak już donosiliśmy dane statysty- czne wykazują, że Śląsk posiada naj- większą procentowo ilość odbiorni- ków radjowych w kraju. Mimo to dziwnym zbiegiem okoliczności, nie istniał tu żaden klub radioamator- ski, aczkolwiek kluby takie istnieją w innych dzielnicach kraju o ludno- ści posiadającej mniejsze zaintereso- wania techniczne. Ze potrzebą takiej organizacji radjosłuchaczy Śląska i Zagłębia silnie odczuwali, dowodzi tego żywe echo, jakim odbiła się wśród nich podjęta przez referenta prasowego i kierownika skrzynki te- chnicznej Rozgłośni Katowickiej in- icjatywa zorganizowania w Katowic- ach Klubu radioamatorów.

W pierwszej połowie lutego b. r. odbyło się w Katowicach zebranie konstituujące, na którym uchwalono statut oraz program działalności. Pierwszym zadaniem Klubu Radjote- chnicznego jest stworzenie fachowej

poradni technicznej dla szerokiej sfer radjosłuchaczy, połączonej z biblioteką i czytelnią oraz laborator- jum.

Do Zarządu Klubu weszli pp. inż. A. Uziembło — prezes, inż. Wł. Stry- cki — wiceprezes, prof. Br. B. Bah- ski — sekretarz, M. Szerer — skar- bnik, ref. pras. J. Ciałhotny — prze- wodn. sekcji radioamatorskiej, F. Stankiewicz — przewodn. sekcji krótkofalowej, oraz dalsze 3 osoby.

Protokolat nad tą organizacją, li- czącą już obecnie ponad 150 człon- ków przyjął profesor Stanisław Li- goń, dyrektor rozgłośni w Katowic- ach, co daje rękojmię, iż Klub roz- winie żywotną działalność ku poży- tkowi polskiej radjofonji i radjosłu- chaczy.

Powstanie Klubu wywołało nader żywe i życzliwe zainteresowanie spo- łeczności i prasy.

Polskie Radio obchodzi 150 rocznicę urodzin Karola Kurpińskiego

We wsi Włoszakowice, w Wielko- polsce, przyszedł na świat 6 marca roku 1785-go Karol Kurpiński. Wy- chowywał się w skromnych warun- kach, wśród skromnego otoczenia. Ojciec jego był organistą w parafjal- nym kościele, udzielając również lek- cyj muzyki, dzięki czemu Karolek od najwcześniejszego dzieciństwa żył w świecie dźwięków, choćby dość prymitywnych. Mały chłopak wyka- zywał bardzo dużo muzykalności, wprost rwał się do nauki, tak, że oj- ciec wreszcie uległ jego prośbom. Ośmioletni Karol rozpoczął systema- tyczną pracę, naukę gry na klawie- synie, na skrzypcach i śpiewu, póź- niej także na organach. W cztery lata potem nabył ratyny w grze or- ganowej i w improwizowaniu.

Postanowił też nie być dłużej cięż- łem rodziców i usamodzielniał się, obejmując w dwunastym roku życia posadę organisty kościelnego. Z po- wagą i zapałem pełnił swą pracę. W owym czasie przez niespodziane spó- kanie jednego ze swych krewnych, zdolnego skrzypka i wiolonczelisty, zapoznał się z prawdziwymi artystycz- ną muzyką. Odtańd za ciasne stały mu się mury młodego kościoła, za wąski widok na świat. Przy pomocy swych krewnych dostał się jako skrzypek na dwór starosty Polanowskiego, nie- daleko Lwowa, co umożliwiło mu po- znanie wielu najwybitniejszych mistrzów współczesnych, Haydna i Mozarta, oper mistrzów włoskich i innych cen- nych kompozytów.

Zaczął się więc sam z wielkim tru- dem uczyć kompozycji i to głównie przez studiowanie obcych partytur, potem dyrygować, kształcąc się jed-nocześnie w grze na fortepianie, by po latach żmudnej pracy, w roku 1810 objąć stanowisko drugiego ka- pelmistrza w teatrze operowym Bogusławskiego w Warszawie. Dopiero tutaj mógł Kurpiński rozwinąć w peł- ni swój talent kompozytorski.

Komponuje więc dla teatru zrazu operetki, jak: „Dwie chatki“, nastę- pnie „Pałac Lucypera“, oba dzieła dobrze przyjęte przez publiczność. Objawiały po Bogusławskim wraz z Elsnerem dyrekcję opery, pracując nadal gorliwie i tworzy opery: „Ła- ska Imperatora“ i najlepszą ze wszy- stkich, „Jadwigę“ do słów Niemce- wicza. Od tego czasu, w łączności z wypadkami politycznymi (lata napo- leońskie), opera rozwija się nader pomyślnie, obfituje w zasoby mate- rialne, ściągając publiczność.

Powstaje szereg nowych dzieł Kur- pińskiego, m. in. dwuaktówka „No- we Krakowiaki“, „Dziadek“, „Cecyl- ja Piaseczyńska“, „Zamek na Czor- szynie“ i t. d. Styl tych oper utrzy- many jest zasadniczo w stylu wło- skim, przedwzyskiem zaś w stylu wszechpółnocnego Rossiniego. Nie brak w nich jednak także elementu swojskiego. Krakowiaki, mazury i polonezy, z tych oper nie zatra- ciły po dziś dzień swej żywotności.

Lecz nietylko własnymi dziełami wzbogacił operę warszawską. Odby- wszy podróż po wszystkich stolicach Europy, przyswoił jej także szereg arcydzieł mistrzów zagranicznych, Niemców, Włochów i Francuzów.

Stopniowo wychował też w szkole śpiewu, założonej przy teatrze, nowe pokolenie śpiewaków, starał się o wy- szkolenie chórów i baletu.

W roku 1840 złożył kierownictwo opery. Umarł (1857) ceniony i czczony przez wszystkich, wzbogaciwszy muzykę polską o wielki, nowy, nie- przeciętny talent muzyczny.

Z okazji 150-lecia urodzin Kurpiń- skiego organizuje Polskie Radio dn. 7.III (czwartek) o godzinie 22.15 spe- cjalną audycję poświęconą dziełom tego mistrza. Wykonawcami b- ą: orkiestra symfoniczna P. R. pod dyr. J. Ozimskiego, Irena Gadejska (sopr.), Maurycy Janowski (tenor), A. Bromke (trąbka).

Dlaczego aparat radjowy nie działa?

Pytanie to jest źródłem kłopotów dla każdego radjosłuchacza. Podajemy tutaj kilka sposobów naprawy odbiornika de- tektorowego w zakresie możliwości każde- go słuchacza. A więc — aparat nie działa, gdyż:

— Antena ziemiona, podnieść rączkę przełącznika antenowego lub górze.

— Iga nie dotyka do kryształ, dosu- nać igłę do kryształ i wysunąć czuły punkt.

— Wtyczka antenowa lub uziemienie odłączone od odbiornika, włączyć je do odpowiednich gniazd.

— Jedną z wtyczek słuchawkowych od- łączyć od odbiornika, włączyć ją do od- powiedniego gniazda.

— Złe nastawiony przełącznik falowy,

przekręcić gałkę przełącznika na odbie- rany zakres fal.

— Nadłamanie sznurów lub obłuzowa- nie się śrubek we wtyczkach słuchawko- wych, sprawdzić słuchawki na innym od- biorniku, który działa dobrze (naprzykład u sąsiada), a po stwierdzeniu uszkodzenia oddać je do naprawy.

— Nadłamanie w przewodach: antenow- ym, uziemiaczym lub braku kontaktu z wtyczkami bądź ze śrubkami przełączni- ka antenowego, sprawdzić przewody i wtyczki.

— Uszkodzenie odbiornika, sprawdzić najpierw na innej antenie, a jeżeli nie bę- dzie działać, oddać go do naprawy.

Tyle w wypadku zupełnego milczenia odbiornika. Gdy aparat wprowadzi działa,

ale audycje słyszeć za cicho, to zapewne:

— Iga dotyka kryształ w nieczystym punkcie, wysunąć punkt czuły.

— Skala strojenia przekrecona na niewłaściwe położenie, nieodpowiadające odbiorowi stacji, dostroić odbiornik do odbieranej fali.

— Stary kryształ (znieczulony) wymie- nić na nowy lub wyjąć z detektora i od- łupać jego kawałek w celu odświeżenia czulej powierzchni.

— Zadługa lub zakrótka antena, skró- cić antenę lub założyć dłuższą.

Audycję wprowadzić słyszeć dobrze, ale w słuchawkach poza słowami prelegenta i tonami muzyki słyszeć nieprzyjemne trzaski. Trzaski pochodzą z tego, że:

— Antena lub doprowadzenie dotyka dachu, sprawdzić i naciągnąć antenę lub doprowadzenie.

— Nadłamanie sznurów słuchawkowych lub słaby kontakt z wtyczkami bądź z gniaz- dami odbiornika, sprawdzić sznury przy pomiarzeniu niemi lub podkręcić śrubki w wtyczkach, bądź porozciągnąć ich końce przy pomocy noża.

— Zbliżająca się burza (b. silne trzaski) uziemić antenę.

Walka z przeszkodami W ODBIORZE NA ŚLĄSKU.

Katowice są jedyną Rozgłośnią Polską, posiadającą dzięki rzeczowe- mu poparciu władz, specjalny refe- rat do walki z przeszkodami w od- biorze radjowym. Referat ten od kil- ku miesięcy rozwija nader intensywną i owocną działalność. Wskutek co- raz większego zainteresowania, jakie sprawa ta budzi wśród śląskich elek- trotechników i radioamatorów, refe- rat do walki z przeszkodami urzą- dza jednoczyniowy kurs odczytowy - poglądowy, połączony z pokazami sprzętu przeciw - przeszkodowego. Kursy takie przewidziane są dla Ka- towic, Bielska i Rybnika. Opłata za kurs wynosi 2 zł. od osoby.

Kursy cieszą się wielką frekwen- cją, zwłaszcza spośród właścicieli przedsiębiorstw elektro i radjotech- nicznych oraz ich pracowników.

PROGRAM RADJOWY

TRANSMISJA NABOŻENSTWA Z KATEDRY LWOWSKIEJ

Oi, którym choroba, zły stan zdrowia, lub inne przeszkody nie pozwolą pójść do kościoła na niedzielne nabożeństwo, nasyza 3 hm. o godz. 10 transmisję nabożeństwa z lwowskiego kościoła archikatedralnego. Mszę św. celebrować będzie ks. biskup Ba- zień, kazanie wygłosi ks. kan. Gmudziński.

A W NIEDZIELĘ TANCE...

Każda niedziela nosi przywilej wypoczyn- ku, a każda niedziela kamawalowa — weso- łości i zabawy. Kto chce zatem wpaść na krótki, nie męczący five o'clock, niech nie przeoczy w programach radjowych godzinę 17 w niedzielę (3. III), na której przegry- wać będzie muzyka w rytm tang, foxtrołów i walców. O godz. 18. mitym wypoczynkiem i rozrywką będzie koncert o charakterze lek- kim w wykonaniu chóru Juranda i Jena Zyskiego, znanego radjosłuchaczom pła- misty z licznych koncertów dwufortepiano- wych. Program obejmuje pieśniel Juranda, Stolla, Dumajowskiego, Jaworskiego i in.

POLSCY ARTYŚCI PO SUKCESACH AMERYKANSKICH WYSTĄPIA W RADJO

Znani artyści operowi: sopranistka — Ma- ryla Karłowicz i tenor — Janusz Popław- ski po olbrzymich sukcesach, jakie odnieśli w Ameryce, wrócili do kraju i dadzą się słyszeć w dniu 3 hm. (niedziela) o godz. 22.15 w koncercie wieczornym. Towarzyszyć im będzie dyrygując orkiestrą Polskiego Ra- dja, zdobywający coraz szersze pole dzia- łania w pracy artystycznej, i cieszący się o- gólnym uznaniem krytyki i słuchaczów — kapelmistrz, Olgierd Straszynski. W progra- mie wyjątki z oper, arje, duety i pieśni.

SOBOTA 2 MARCA 1935 R.

6.45 Audycja poranna. 11.57 Sygnal czasu. 12.05 Wiadom. meteorolog. 12.10 Koncert. 13.05 Płyty. 13.40 Strzałki śląskie. 13.45 Naj- nowsze płyty. 16.30 Teatr Wymyśl — ślu- chowski dla dzieci. 17.00 Transmisja nabo- żeństwa z Ostraj Bramy w Wilnie. 17.50 „Pa- ni pisał listy“. 18.00 Skrzynka pocztowa do oi Heli dla dzieci. 18.15 Arje i pieśni w wyk. Elżbiety Jelfancowej. 18.45 „Z badań nad me- chaniką rozwoju“. 19.00 „Polka za polką“. 19.20 „Przemysł — starszy brat Lwowa“. 19.30 Fr. Ponle: Trio na obój, fagot i for- tepian. 19.50 Wiadomości sportowe 20.00 We- sole audycje muzyczne. 21.10 Koncert sym- foniczny 22.00 „Trzydzieści trzy lata na fo- telu recenrenta“. 22.30 Muzyka taneczna. 23.05 Łoża sztyderców. 23.55 Muzyka taneczna.

